اخبار کوتاه

تامین ارز کالاهای اساسی از مرز ۶.۵ میلیارد دلار گذشت

بانک مرکزی از ابتدای سال جاری تا ۲۳ شهریورماه بیش از ۲۵ میلیارد و ۶۶۸ میلیون دلار از برای واردات کالاهای اساسی، دارو، ملزومات و خدمات تأمین کرده است.

به گزارش پیام آشنا، روابط عمومی بانک مرکزی اعلام کرد: این بانک در راستای تامین نیازهای وارداتی در بخش کالاهای اساسی، ۶ میلیارد و ۵۸۰ میلیون دلار ارز ترجیحی برای واردات این دسته از کالاها که نیاز ضروری مردم می‌باشد تامین از انجام داد. وارد کنندگان بخش تجاری و بازرگانی هم برای واردات ماشین‌آلات و مواد اولیه، ۱.۸ میلیارد و ۵۶۳ میلیون دلار ارز گرفتند. همچنین برای نیازهای خدماتی کشور هم حدود ۷۲۵ میلیون دلار ارز تامین شد.

مجوز سازمان استاندارد برای خودروهای سواری وارداتی حذف شد

در راستای تسهیل واردات خودرو، سازمان توسعه تجارت اعلام کرد که از ۱۵ شهریور، دریافت مجوز از سازمان ملی استاندارد برای ثبت‌سفارش خودروهای سواری الزامی نخواهد بود.

به گزارش پیام آشنا، طبق اعلام سازمان توسعه تجارت ایران، از ۱۵ شهریور، مجوز سازمان استاندارد برای ثبت‌سفارش خودروهای سواری از فرآیند واردات در راستای تسریع این روند حذف شده است. بر اساس نامه‌ای که از سوی وزارت صمت به مرکز نوآوری، هوشمندسازی و امنیت ارسال شده از این پس متقاضیان واردات خودرو نیازی به دریافت مجوز جداگانه از سازمان ملی استاندارد ندارند. سازمان توسعه تجارت ایران در این خصوص اعلام کرد از ۱۵ شهریور، مجوز سازمان استاندارد برای ثبت‌سفارش خودروهای سواری از فرآیند واردات در راستای تسریع این روند حذف شده است. این اقدام با هدف تسهیل و تسریع فرآیند واردات خودرو و بر اساس بند (ز) تبصره یک ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کشور صورت گرفته است. مصوبه اجرایی واردات خودرو که در مرداد‌ماه امسال از سوی گمرک ایران ابلاغ شد، بر اجرای این بند تاکید داشت. جزئیات این مصوبه نشان می‌دهد که اشخاص مشمول این مصوبه شامل اشخاص حقوقی، اشخاص حقیقی (ایرانیان ساکن خارج از کشور دارای کارت اقامت) و اشخاص حقیقی و حقوقی سرمایه‌گذار خارجی در ایران است.

افزایش ۲ برابری صادرات ایران به آفریقا

سرپرست دفتر آفریقا سازمان توسعه تجارت ایران گفت که در پنج ماهه نخست سال ۱۴۰۴ صادرات به قاره آفریقا نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲ برابر افزایش داشته است و همزمان با افزایش صادرات، با کاهش واردات مواجه بودیم.

به گزارش پیام آشنا به نقل از سازمان توسعه تجارت ایران، محمدرضا صفری افزود: از ظرفیت‌های استان‌ها از طریق تشویق تولیدکنندگان دارای مزیت به سمت حضور و تولید مشترک در کشورهای آفریقایی می‌توان به توجه جهشی در برآوری کشور ایجاد کند. سرپرست دفتر آفریقا سازمان توسعه تجارت ایران در ادامه تأکید کرد: استفاده از ظرفیت‌های استان‌ها از طریق تشویق تولیدکنندگان دارای مزیت به سمت حضور و تولید مشترک در کشورهای آفریقایی می‌تواند جهشی در برآوری کشور ایجاد کند. صفری با بیان اینکه آفریقا خواهان مکانیزه و صنعتی شدن در حوزه کشاورزی است، افزود: شرکت‌های ایرانی توانمندی لازم در مشارکت با فعالان آفریقایی را دارند. به همین منظور ستاد آفریقا از پروژه‌های تولیدی مشترک در آفریقا حمایت می‌کند و ابزارهای لازم جهت ارائه تسهیلات به شرکت‌های ایرانی را فراهم کرده است.

بهینه‌سازی مصرف انرژی با توسعه گلخانه‌ها

رئیس شرکت شهرک‌های کشاورزی گفت: سرمایه‌گذاری در گلخانه‌ها یکی از راه‌های استفاده بهینه از انرژی بوده و این شرکت تا کنون ۱۰۰۰ تا ۱۱۰۰ هکتار زمین برای توسعه گلخانه‌ها واگذار کرده است.

به گزارش پیام آشنا، دوشنبه ۲۴ شهریور ۱۴۰۴ هشتمین نمایشگاه کشاورزی آیفارم با حضور معاونان وزارت جهاد کشاورزی در شهر اقتاب افتتاح شد. پیمان اسکندری رئیس شرکت شهرک‌های کشاورزی در این مراسم گفت: نمایشگاه در دنیا محلی برای توسعه تجارت و آشنایی با فناوری نوین است. در حوزه کشاورزی نمایشگاه آیفارم توانسته جای خود را در توسعه کشاورزی باز کند و ارائه تکنولوژی‌های جدید در این نمایشگاه بستری برای کمک به نانرازی انرژی و کم‌آبی است. این مسئول دولتی اظهار کرد: نمایشگاه آیفارم می‌تواند در بحث انرژی‌های تجدیدپذیر، آب‌های نامتعارف، سیستم‌های نوین آبیاری و... بسیار کمک کننده باشد و نقطه مطلبی برای آشنایی بهره‌برداران با روش‌های نوین کشاورزی باشد. وی با بیان اینکه شرکت شهرک‌های کشاورزی به عنوان تأمین‌کننده زیرساخت‌ها و تسهیل‌کننده سرمایه‌گذاری فعالیت دارد، اظهار کرد: سرمایه‌گذاری در گلخانه‌ها یکی از راه‌های استفاده بهینه از انرژی بوده و در این راستا این شرکت بین ۱۰۰۰ تا ۱۱۰۰ هکتار زمین برای توسعه گلخانه‌ها واگذار کرده است.

بخشودگی ۹۰ درصدی جرائم مالیاتی بالای ۱۰ میلیون تومان

بر اساس اعلام سازمان امور مالیاتی کشور و در راستای ارائه تسهیلات و ایجاد فرصت برای حمایت از اصناف و صاحبان مشاغل، امکان بخشودگی ۹۰ درصدی جرائم بالای ۱۰ میلیون تومان برای این افراد فراهم شده است.

به گزارش پیام آشنا، مطابق دستورالعمل جدید تبصره ماده (۱۰۰) قانون مالیات‌های مستقیم، جرائم مالیاتی اصناف و صاحبان مشاغل تا سقف ۱۰ میلیون تومان به طور کامل و مازاد بر آن تا ۹۰ درصد بخشوده می‌شود. بر این اساس، مؤدیانی که مالیات مقطوع موضوع تبصره ماده (۱۰۰) را پذیرفته و در سامانه تأیید کنند، در صورتی که بدهی اصل مالیات خود را تا پیش از تأیید فرم پرداخت کرده باشند یا در آن تاریخ فاقد بدهی باشند از این بخشودگی برخوردار خواهند شد. همچنین در راستای تعامل مؤثر و تکریم مؤدیان، علاوه بر تمدید مهلت ارائه اظهارنامه و تکمیل فرم تبصره ماده (۱۰۰) تا ۳۱ شهریور، امکان تقسیط پرداخت مالیات تا ۷ قسط تحت شرایط و ضوابط خاص فراهم شده است.

پیام آشنا گزارش می دهد

بازچرخانی آب؛ کلید طلایی نجات البرز

نیر احمدی- استان البرز، به رغم وسعت نه چندان زیاد، به دلیل استقرار جمعیتی نزدیک به ۳ میلیون نفر، مراکز صنعتی عمده و موقعیت حساس جغرافیایی، با بحرانی پیچیده در مدیریت منابع آبی روبروست. این گزارش جامع، به واکاوی ریشه‌های این بحران از منظر آبخیزداری و آبخوان‌داری می‌پردازد. با استناد به میزگردی تخصصی با حضور مدیرکل منابع طبیعی، معاون شرکت آب منطقه‌ای و یک کارشناس ارشد منابع آب، مهم‌ترین چالش‌های پیش‌رو شامل «پروژه‌های انتقال آب به همجوار»، «بحران فرونشست زمین»، «فقدان سیستم بازچرخانی آب» و «بارگذاری جمعیتی فراتر از توان اکولوژیکی» مورد تحلیل قرار گرفته‌اند. در نهایت، راهکارهای کلانی مانند «تغییر پارادایم مدیریت آب از عرضه به تقاضا»، «تمرکز بر پروژه‌های آبخیزداری» و «بازچرخانی و استفاده حداکثری از پساب» به عنوان تنها مسیرهای نجات البرز از این بحران ارائه شده‌اند.

البرز، استانی در تنش آبی

استان البرز، به عنوان یکی از جوان‌ترین استان‌های کشور، نمادی از چالش توسعه نامتوازن در ایران است. رشد جمعیت ۲.۳۷ درصدی آن – که از میانگین کشوری بالاتر است – در کنار استقرار صنایع بزرگ و کشاورزی فشرده، فشار بی‌سابقه‌ای بر منابع آب محدود این منطقه وارد کرده است. بیش از ۸۰ درصد از منابع آبی البرز متکی به آب‌های زیرزمینی است که سال‌هاست با بیلان منفی شدید مواجه هستند. در چنین شرایطی، هرگونه تصمیم‌گیری بدون درنظرگیری توان اکولوژیکی منطقه، می‌تواند به فاجعه‌ای محیط زیستی منجر شود. این گزارش حاصل گفت‌وگویی مفصل با تصمیم‌گیران و متخصصان این عرصه است تا تصویری شفاف از عمق بحران و راه‌های ممکن برای عبور از آن ارائه دهد.

انتقال آب؛ چالش تخصیص و تبعات اکولوژیک

محمد جهانشاهی معاون شرکت آب منطقه‌ای البرز با اشاره به پروژه‌های انتقال و دغدغه‌های استانی در سال‌های اخیر عنوان کرد: پروژه‌های انتقال آب از حوضه‌های آبریز استان البرز به استان‌های همجوار به ویژه تهران و قزوین شتاب بیشتری گرفته است. نماد بارز این سیاست، خط لوله ۲۰۰۰ میلی‌متری انتقال آب از زیاران – طالقان است که به ظاهر بخشی از آب را به البرز اختصاص می‌دهد، اما در عمل، سهم عمده‌ای به پایتخت و استان مجاور منتقل می‌کند، با توجه به گفته معاون شرکت آب منطقه‌ای البرز، در خصوص سرعت اجرای این پروژه‌ها اما پرسش اصلی اینجاست که این انتقالات تا چه میزان با «توان اکولوژیکی» استان البرز همخوانی دارد؟

انتقال آب، راهکاری موقت و ناپایدار

محمود نادرخانی، کارشناس ارشد منابع آب، در پاسخ به این پرسش، موضعی کاملاً انتقادی اتخاذ کرد وی با تشریح ساختار هیدروژئولوژیک استان توضیح داد: «البرز بیش از ۸۰ درصد نیاز خود را از آب‌های زیرزمینی تأمین می‌کند و متأسفانه فاقد هر سیستم کارآمد بازچرخانی و تصفیه و حذف کشاورزی محصولات پر آب و صنایع پرآب به است. در چنین شرایطی، حتی اگر آب جدیدی هم به سیستم تزریق شود، به دلیل نشت و هدررفت، تأثیر ماندگاری بر احیای آبخوان‌ها نخواهد داشت. این آب صرفاً مصرف می‌شود و به فاضلاب تبدیل می‌گردد.»

نادرخانی با اشاره به رشد جمعیت البرز (۴.۱٪) و البرز (۲.۳۷٪)، هرگونه راهکار مبتنی بر انتقال را صرفاً «مسکنی موقت» دانست که نه تنها مشکل را حل نمی‌کند، بلکه با ایجاد انگیزه برای ادامه الگوی مصرف نادرست، بحران را در بلندمدت عمیق‌تر خواهد کرد.

آبخیزداری؛ سپری فراموش شده در برابر بحران

در مقابل رویکرد انتقال آب، «آبخیزداری» به عنوان رویکردی پایدار و سازگار با محیط زیست مطرح است. آبخیزداری به مجموعه اقداماتی (بیولوژیک، مکانیکی و مدیریتی) گفته می‌شود که با هدف حفاظت از خاک، کنترل سیلاب، تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی و افزایش تولید آب در یک حوضه آبریز اجرا می‌شود.

اصغر بیات، مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری البرز، با تفصیل بیشتری به تشریح اقدامات این ادره کل پرداخت. وی حوزه‌های آبخیز سد کرج (۸۵۰۰۰ هکتار) و سد طالقان (۱۲۴۰۰۰ هکتار) را به عنوان رگ‌های حیاتی استان معرفی کرد که ذخیره‌ای حدود ۷۰۰ میلیون مترمکعب آب را کنترل می‌کنند.

اقدامات اجرایی و نمونه‌های موفق

بیات توضیح داد: «اقدامات ما در این حوزه‌ها عمدتاً غیرسازه‌ای و شامل پروژه‌های بیولوژیک، مکانیکی و مدیریت چرای دام است. به عنوان مثال، در استان حدود ۳۴۰ سامانه عرفی وجود دارد که زمان ورود و خروج دام در آن‌ها مدیریت می‌شود تا فشار بر پوشش گیاهی کاهش یابد.»

وی به نمونه موفق «حوزه آبخیز کندر» اشاره کرد که اجرای پروژه‌های آبخیزداری در سال‌های ۸۹ و ۹۰ منجر به احیای یک چشمه خشک شده و دبی آن را به اندازه یک چاه عمیق افزایش داد. این آب برای سال‌ها به حیات باغداران محلی بود.

نجات البرز نیازمند یک «جراحی اساسی» و تغییر «سبک زندگی»

برای تحقق این دگرگونی، مجموعه‌ای از اقدامات راهبردی باید به‌طور هم‌زمان و هماهنگ اجرا شود:

۱- اجرای پروژه‌های آبخیزداری: توسعه این پروژه‌ها به عنوان تنها راه پایدار برای حفظ خاک و تولید آب.

۲- بازچرخانی آب: سرمایه‌گذاری عظیم در سیستم‌های تصفیه و استفاده از پساب به عنوان منبع جدید.

۳- همکاری بین‌دستگاهی: پایان بخشیدن به موازی‌کاری و ایجاد یک نهاد فرادست برای مدیریت یکپارچه آب.

۴- آمایش سرزمین: جلوگیری از هرگونه بارگذاری جدید و تدوین سیاست‌های تشویقی برای مهاجرت معکوس

استانداردهای ملی کاملاً متفاوت است.

تقسیم مسئولیت؛ درسی برای حل بحران

نکته کلیدی دیگر که جهانشاهی بر آن تأکید کرد، «بن‌دستگاهی بودن» مشکل فرونشست بود. وی اظهار داشت: «جالب است بدانید ۱۴ دستگاه اجرایی در ایجاد این پدیده نقش دارند. سهم وزارت نیرو تنها ۱۳٪ است و ۸۷٪ باقیمانده بر عهده ۱۸ دستگاه دیگر، از جمله وزارت راه و شهرسازی با ۱۸٪ تأثیر است.» این آمار به خوبی اثبات می‌کند که حل بحران آب و فرونشست، تنها از عهده یک سازمان برنمی‌آید و نیازمند عزمی فرابخشی است.

آینده البرز به سرعت در حال نوشته شدن است

انتخاب «تدبیر» و «فاجعه» بر گروی تصمیماتی است که امروز گرفته می‌شود.

کمال شایگان، رئیس منابع طبیعی سواجبلاغ، نیز از عملکرد موفق سازمان‌های آبخیزداری در حوزه «فشنه» خبر داد که با مساحتی حدود ۵۰۰۰ هکتار، سالانه از فرسایش ۳۰ هزار تن خاک جلوگیری و حدود ۴ میلیون مترمکعب آب را مدیریت می‌کند. به گفته وی، احداث این سازه‌ها کمال ذخیره ۵۰۰ لیتر آب در ثانیه را فراهم کرده که به پایین‌دست منتقل می‌شود.

محدودیت‌های ذاتی

با این حال، محمود نادرخانی با قاطعیت تأثیر این اقدامات را برای حل کلیت بحران ناکافی دانست. وی با اشاره به کاهش نزولات آسمانی گفت: «متأسفانه از سال ۱۳۴۰ تاکنون هیچ مطالعه منسجم ژیوفیزیک دو بعدی و سه بعدی بر روی آبخوان‌های البرز انجام نشده است. تفسیرهای موجود حداکثر تا عمق ۷۰ متری را نشان می‌دهند، در حالی که چاه‌های نیروگاه منتظر قائم تا عمق ۳۵۰ متر حفر می‌شوند. بدون شناخت دقیق ژیوفیزیک برنامه‌ریزی برای آبخوان‌داری مانند حرکت در تاریکی است.»

فرونشست زمین؛ زنگ خطر یک فاجعه خاموش

۴.۱. ریشه‌یابی یک بحران ملی

هشدارهنده‌ترین بخش میزگرد به پدیده «فرونشست زمین» اختصاص داشت. محمد جهانشاهی با تشبیه منطقه به یک «کاسه آب»، ریشه مسئله را در برداشت بی‌رویه از آبهای زیرزمینی دانست: «در ۲۵ تا ۴۰ سال گذشته، ما در تمام بخش‌ها بیش از آنچه وارد این کاسه شده، برداشت کرده‌ایم. نتیجه، قهری این عمل، افت سطح ایستابی و در نهایت، فرونشست زمین است.»

۴.۲. آمارهای تکان‌دهنده از بارگذاری بیش از حد

جهانشاهی با ارائه آماری کلیدی، ابعاد فاجعه را آشکار کرد: هر اساس مطالعات آمایش سرزمین، ما در منطقه ایران مرکزی (شامل البرز) به میزان ۲۲ برابر توان اکولوژیکی آن، بارگذاری جمعیتی و صنعتی انجام داده‌ایم» وی برای اثبات این ناموزونی به آمار مصرف آب اشاره کرد:

میانگین مصرف آب کشاورزی در کشور: ۹۲٪ | در البرز: ۶۱٪ | در کرج: ۴۸٪

میانگین مصرف آب شرب در کشور: ۶٪ | در البرز: ۳۱٪ | در کرج: ۴۸٪

این ارقام به وضوح نشان می‌دهد که البرز تحت تأثیر سیاست‌های کلان، به استانی کاملاً مسکونی-صنعتی تبدیل شده که الگوی مصرف آن با استانداردهای ملی کاملاً متفاوت است.

راه حل‌های کلان؛ گذار از مدیریت بحران به مدیریت پیشگیرانه

بازچرخانی آب؛ کلید طلایی نجات البرز

همه کارشناسان حاضر در میزگرد، بر سر یک راه حل کلیدی توافق داشتند: بازچرخانی و استفاده از پساب.

جهانشاهی با اشاره به مصرف سالانه ۱۱۹ میلیون متر مکعب آب شرب در البرز گفت: «با راندمان ۱۵-۱۰٪، حدود ۱۰۰ میلیون متر مکعب از این آب به پساب تبدیل می‌شود. نقطه ضعف اصلی ما همینجاست. خوشبختانه استاندارد البرز جهت گیری بسیار خوبی در این زمینه اتخاذ کرده و شهرداری‌ها موظف به تصفیه و استفاده از این پساب شده‌اند. هدف، تزریق این آب به دشت به جای رهاسازی آن در ماهدشت است.»

بیات نیز از تشکیل «کارگروه مدیریت جامع حوزه آبخیز» تحت ریاست استاندار خبر داد و گفت: «هر حل تهیه طرحی برای استفاده از این پساب در «زراعت چوب» در اراضی جنوب اشتهارد و نظرآباد هستیم. این کار هم به توسعه فضای سبز کمک می‌کند، هم آبخوان‌ها را تغذیه می‌کند و هم از فرونشست جلوگیری می‌کند.»

تغییر پارادایم مدیریتی: از عرضه به تقاضا

جهانشاهی اساسی‌ترین راه حل را «تغییر نگرش» دانست: «ما باید بپذیریم در مسیر اشتباهی حرکت کردهایم. راهکار واقعی «تمرکززدایی» و «مدیریت تقاضا» است. سیاست‌گذاری باید به سمتی برود که هزینه ماندن در مناطق بحرانی از نظر آبی برای مردم و صنایع به طور طبیعی بالا برود تا به مناطقی با شرایط بهتر کوچ کنند.»

لزوم انجام مطالعات پایه و همکاری بین‌دستگاهی

نادرخانی بر انجام «مطالعات پایه ژیوفیزیک سه‌بعدی» برای شناخت دقیق آبخوان‌ها تأکید کرد و گفت: «اولویت اول، داشتن نگاه راهبردی در سطح ملی است. نگاه منابع طبیعی معطوف به خاک و نگاه آب منطقه‌ای معطوف به آب است و باید تعامل بین این دو نهاد ایجاد شود. ۷۶ درصد از اراضی استان تحت مدیریت منابع طبیعی است که می‌تواند با مشارکت آب منطقه‌ای، آبخیزداری کند.»

نتیجه‌گیری و جمع‌بندی

وضعیت منابع آبی استان البرز را می‌توان به یک بیمار در آستانه بحران تشبیه کرد که همزمان به چندین بیماری مبتلاست: «خونریزی» (انتقال آب به خارج)، «فرسایش استخوان» (فرونشست زمین) و «سوءتغذیه» (عدم تغذیه آبخوان‌ها). درمان این بیمار تنها با یک «مسکن» (انتقال آب موقت) ممکن نیست

چطور نیروگاه پشت‌بامی بزنیم؟

با رشد تقاضا برای برق و تداوم چالش خاموشی‌ها، نیروگاه‌های خورشیدی خانگی یا همان نیروگاه‌های پشت‌بامی به‌عنوان راهکاری پایدار و اقتصادی برای خانوارها مطرح شده است. این نیروگاه‌ها علاوه بر تأمین برق مورد نیاز مشترکان، امکان فروش مازاد انرژی تولیدی به شبکه را نیز فراهم می‌کنند و به کاهش آلودگی هوا و تقویت پایداری شبکه برق کمک خواهند کرد.

به گزارش پیام آشنا، ایران با داشتن بیش از ۳۰۰ روز آفتابی در سال، یکی از مستعدترین کشورها برای توسعه انرژی خورشیدی در منطقه به‌شمار می‌رود. موقعیت جغرافیایی کشور به‌ویژه در مناطق مرکزی و جنوبی، شرایط ایده‌آلی برای تولید برق از خورشید ایجاد کرده است.

بر اساس برنامه‌های وزارت نیرو و ساتبا، نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس و پشت‌بامی می‌توانند سهم قابل توجهی در توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر ایفا کنند. از سوی دیگر، پراکندگی این نیروگاه‌ها کمک می‌کند تا بخشی از بار شبکه در زمان اوج مصرف کاهش یابد.

شرایط و هزینه نصب نیروگاه خورشیدی خانگی

در این بین احداث نیروگاه‌های پشت‌بامی در سال‌های اخیر رواج پیدا کرده، هزینه نصب یک نیروگاه خورشیدی خانگی با ظرفیت دو تا پنج کیلووات بسته به نوع تجهیزات، بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیون تومان متغیر است. برق تولیدی این نیروگاه‌ها با نرخ بیش از ۳۸۰۰ تومان به ازای هر کیلووات ساعت به‌صورت تضمینی خریداری می‌شود. در چنین شرایطی، سرمایه‌گذاری اولیه معمولا طی چهار تا پنج سال بازگشت پیدا می‌کند. این طرح علاوه بر ایجاد درآمد پایدار برای خانوارها به کاهش خاموشی و افزایش پایداری برق کمک می‌کند و نقش موثری در کاهش آلایندگی هوا دارد. از نگاه تحلیلی، اجرای گسترده آن می‌تواند یک اثر مهم دیگر نیز داشته باشد: کاهش فشار بر بودجه دولت برای پرداخت یارانه‌های انرژی. هرچه خانوارها بخشی از برق خود را از منابع تجدیدپذیر تأمین کنند، هزینه‌های کلان دولت برای تولید و توزیع برق یارانه‌ای نیز کمتر خواهد شد. این موضوع در شرایطی که اقتصاد ایران با محدودیت منابع مالی روبه‌رو است، می‌تواند در بلندمدت اثرگذاری قابل توجهی بر ترازِ انرژی کشور داشته باشد.

مراحل ثبت‌ونصب نیروگاه

طبق اعلام وزارت نیرو، برای احداث نیروگاه خورشیدی خانگی لازم است متقاضیان ابتدا به سامانه مهرسان به نشانی اینترنتی mehrsun.satba.gov.ir مراجعه کرده و اطلاعات مورد نیاز را تکمیل کنند. پس از ثبت درخواست، باید پیمانکار مورد تأیید را از میان شرکت‌ها یا پلتفرم‌های اینترنتی فعال انتخاب کرد و در صورت نیاز، امکان استفاده از تسهیلات بانکی نیز وجود دارد.

در ادامه، کارشناسان وضعیت ملک را از نظر امکان نصب نیروگاه خورشیدی بررسی می‌کنند تا ظرفیت مناسب یعنی دو یا پنج کیلووات، مشخص شود. پس از تأیید شرایط، نصب تجهیزات انجام شده و نیروگاه به شبکه سراسری برق متصل می‌شود تا فرآیند فروش برق آغاز گردد.

در صورتی که تجهیزات هیبریدی برای نیروگاه انتخاب شود، حتی در صورت قطعی برق سراسری نیز امکان استفاده از انرژی تولیدی نیروگاه در ساعات روز فراهم خواهد بود؛ موضوعی که می‌تواند اطمینان خاطر بیشتری برای خانوارها به همراه داشته باشد.

چالش‌های توسعه نیروگاه‌های پشت‌بامی

با وجود ظرفیت‌های گسترده، توسعه نیروگاه‌های خورشیدی خانگی در ایران با موانع و چالش‌هایی نیز همراه است. مهم‌ترین مانع، هزینه اولیه بالاست که بسیاری از خانوارها توانایی پرداخت آن را ندارند و حتی با وجود تسهیلات بانکی، ورود به این حوزه برای بخش بزرگی از جامعه دشوار است. بروکراسی اداری و طولانی بودن روند دریافت مجوزها و قراردادها نیز انگیزه برخی متقاضیان را کاهش می‌دهد.

در کنار این مسائل، نبود فرهنگ‌سازی کافی و آگاهی عمومی درباره مزایای نیروگاه‌های خورشیدی موجب شده است استقبال گسترده‌ای از این طرح صورت نگیرد.

در مجموع، نیروگاه‌های خورشیدی پشت‌بامی می‌توانند هم برای خانوارها یک منبع درآمد پایدار ایجاد کنند و هم برای کشور ابزاری مهم در مدیریت بحران انرژی باشند. با این حال، رفع موانع مالی و اداری و همچنین ترویج آگاهی عمومی درباره مزایای این طرح، شرط موفقیت و گسترش آن به شمار می‌رود.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه تعیین تکلیف وضعیت ثبتی ساختمان های فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۱۴۰۴۰۶۳۱۰۵۵۰۰۶۱۱۵ مورخه ۱۴۰۴/۵/۱۶ هیات اول/دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک نظرآباد تصرفات مالکانه بلا معارض متقاضی آقای حسن مهجوریان فرزند عبدالحسین بشماره شناسنامه ۱۱۲۳۹ میتی بر صدور سند مالکیت نسبت به ششدانگ یک قطعه باغ(بدون درج اعیان ساختمان) به مساحت ۴۲۷۱ متر مربع از پلاک ثبتی ۱۱۹ اصلی از مالکیت وجیه اله متصوری پور و سلیمان سلطان پور برابر با سند رسمی ۷۹۳۸۰ مورخ ۱۳۳۵/۶/۱۴ دفتر خانه ۱۷ تهران واقع در روستای جعفر آباد بخش حوزه ثبت ملک نظرآباد محرز گردیده است. لذا به معظم اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. هالف ۲۱۸۷
شناسه ۱۹۹۳۰۷۰

مهدی خان آشنا
رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان نظرآباد

یادداشت

بورس در پیچ تاریخی

درحالی‌که در نیمه دوم شهریورماه قرار داریم، بورس تهران همچون آینه‌ای از اقتصاد کشور، تصویر پیچیده‌ای از چالش‌ها و امیدها را منعکس می‌کند. به عنوان یکی از فعالان بازار سرمایه که از نزدیک شاهد نوسانات آن بوده‌ام، می‌توان گفت که بورس تهران امروز در یکی از حساس‌ترین پیچ‌های تاریخی خود قرار دارد. شاخص کل بورس تهران در هفته‌های اخیر با نوسانات شدیدی مواجه شده است. برای مثال، در ۱۱ شهریور، شاخص با جهش بیش از ۴۰ هزار واحدی روبه‌رو شد. این رشد پس از ریزش‌های پی‌درپی، مانند افت ۲۴ هزار واحدی در ۸ شهریور و ۲۱ هزار واحدی در ۴ شهریور، رخ داد. وقوع جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، شاخص کل بورس را از قله تاریخی ۳میلیون و ۲۵۰هزار واحدی به محدوده فعلی رسانده است. این نوسانات نه تنها سرمایه‌گذاران را سردرگم کرده، بلکه نشان‌دهنده عمق بحران‌های ساختاری و خارجی است که بازار را احاطه کرده است.

بورس تهران در سال جاری با فشارهای متعددی دست و پنجه نرم کرده است. شاخص کل از ابتدای سال تاکنون حدود ۱۰ درصد افت کرده و ارزش دلاری بازار سهام ایران به حدود ۸۰ تا ۱۲۰ میلیارد دلار بر اساس نرخ دلار آزاد و نیما رسیده است. این رقم در مقایسه با اوج‌های قبلی، نشان‌دهنده کاهش جذابیت بازار برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی است. در هفته‌های گذشته، بازار با خروج سنگین نقدینگی مواجه بوده است به طوری که تنها در یک روز ملند، ۸ شهریور، بیش از ۳۵ هزار واحد ریزش داشته و تعداد نمادهای منفی به بیش از ۴۰۰ رسید. این روند نزولی که گاهی با اصلاحات موقت همراه است، ریشه در عوامل متعددی دارد. از یکسو، تورم لجام‌گسیخته که براساس آمار رسمی بیش از ۴۰ درصد است و نرخ بهره بالا، سرمایه‌ها را به سمت بازارهای موازی مانند سپرده‌های بانکی و لرز سوق داده است. از سوی دیگر، سیاست‌های دستوری دولت، مانند کنترل قیمت‌ها در صنایع کلیدی مثل پتروشیمی و فولاد، سودآوری شرکت‌ها را کاهش داده و نقدشوندگی بازار را تحت تاثیر قرار داده است.

در این میان نمی‌توان از تاثیرات سیاسی و ژئوپلیتیک غافل شد. جنگ تحمیلی ۱۲ روزه ایران و اسرائیل در خرداد ۱۴۰۴ که منجر به حملات مستقیم به تاسیسات هسته‌ای و زیرساخت‌های انرژی شد، شوک بزرگی را به بازار وارد کرد. طبق گزارش‌های بین‌المللی، این درگیری باعث خروج بیش از ۳میلیارد دلار سرمایه از بورس تهران شد و شاخص را به پایین‌ترین سطوح خود در سال رساند. این رویداد نه تنها اعتماد سرمایه‌گذاران را خدشه‌دار کرد، بلکه زنجیره تامین صنایع وابسته به انرژی را تحت‌تاثیر قرار داد. نانرازی انرژی نیز بر شرکت‌های بورسی مانند پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها فشار مضاعف وارد کرده و سودآوری آنها را تا ۲۰ درصد کاهش داده است. همچنین نانرازی بودجه کشور می‌تواند به موج جدید تورمی منجر شود که این امر بازار سرمایه را بیش از پیش آسیب‌پذیر می‌کند. درواقع، جامعه ایران دیگر تاب تحمل تورم‌های لجام‌گسیخته را ندارد و بورس به عنوان یکی از قربانیان اصلی این وضعیت، شاهد خروج مداوم پول حقیقی بوده است.

در این میان، مشکلات ساختاری بازار نیز نقش پررنگی ایفا می‌کند. بورس تهران همچنان از کمبود ابزارهای پوشش ریسک رنج می‌برد. صندوق‌های تثبیت بازار که قرار بود حمایت‌کننده باشند، اغلب ناکارآمد بوده‌اند. علاوه بر این، دخالت‌های دولت در قیمت‌گذاری سهام و عدم شفافیت در گزارش‌دهی شرکت‌ها بی‌اعتمادی را تشدید کرده است. برای نمونه در بخش خودروسازی که با وجود اندازه نسبتا کوچک در مقایسه با کل بازار همواره یکی از صنایع شاخص‌ساز و در کانون توجه سرمایه‌گذاران بوده است، سیاست‌های وارداتی و قیمت‌گذاری دستوری منجر به زیان‌دهی شرکت‌هایی مانند ایران‌خودرو و سایپا شده است. ارزش‌گذاری‌های بازار نیز نشان‌دهنده این بحران است.

با وجود این چالش‌ها، نمی‌توان از فرصت‌های پیش‌رو غافل شد. بورس ایران در پیچ تاریخی قرار دارد که درصورت گشایش‌های سیاسی و اقتصادی، افق جدیدی نمایان می‌شود. نخست، مذاکرات هسته‌ای و احتمال احیای برجام یا توافقات مشابه با اروپا و آمریکا است. اگر چه پس از توافق با آژانس احتمال اعمال مکانیسم ماشه کاهش یافته است، اما اگر مذاکرات به نتیجه برسد، تحریم‌ها کاهش یافته و جریان سرمایه خارجی روانه بازار می‌شود. تجربه سال ۱۳۹۴ و جهش شاخص کل از ۶۰ هزار واحد به بیش از ۸۰ هزار واحد به خوبی نشان داد که برجام چگونه می‌تواند بورس را به اوج برساند. درحال حاضر با توجه به ذخایر نفتی عظیم ایران(رتبه چهارم جهانی با بیش از ۱۵۰ میلیارد بشکه) و همچنین ذخایر عظیم مس، به عنوان مهم‌ترین حامل انرژی آینده جهان در دوران گذار به انرژی سبز(رتبه پنجم جهانی با بیش از ۴میلیون تن مس)، گشایش اقتصادی می‌تواند شرکت‌های انرژی‌محور را احیا کند.

علاوه بر این، در حال حاضر نرخ دلار مرکز مبادله حدود ۷۲ هزار تومان است. با این حال با توجه به فشارهای تورمی، احتمال افزایش آن وجود دارد. این امر سودآوری شرکت‌های صادراتی مانند پتروشیمی و معدنی را افزایش می‌دهد، به گونه‌ای که□□□ این دسته از شرکت‌ها تا رقم ۳۰ می‌تواند افزایش پیدا کند.

در گام بعدی، دولت می‌تواند با کاهش دخالت‌های دستوری، حمایت از تولید و توسعه ابزارهای مالی مانند اوراق اختیار فروش تبعی، اعتماد را به فعالان بازار سرمایه بازگرداند. علاوه بر این، ادغام فناوری با صنایع سنتی، مانند استفاده از هوش مصنوعی در استخراج نفت، می‌تواند موجب ایجاد فرصت‌های جدید شود. با توجه به پتانسیل‌های کشور، بخش سلامت و دارو نیز می‌تواند پیشران این تحول باشد. با این حال هیچ یک از این فرصت‌ها بدون انجام اقدامات جسورانه قابل تحقق نیست. دولت می‌تواند با اتخاذ سیاست‌های شفاف، تثبیت بودجه، کاهش کسری از طریق افزایش درآمدهای غیرنفتی گام مهمی در این امر داشته باشد.

در این میان سرمایه‌گذاران نیز باید به اصل تنوع‌بخشی به سبد سرمایه‌گذاری بیش از پیش بپا دهند. استفاده از ابزارهای پوشش ریسک و حرکت به سوی سهم‌های بنیادی از مهم‌ترین اصول سرمایه‌گذاری است. برای نمونه، سهام شرکت‌هایی که پتانسیل صادراتی دارند و کمتر تحت‌تاثیر نانرازی انرژی و تحریم قرار می‌گیرند، می‌توانند در بلندمدت سودآور باشد. در نتیجه، بورس تهران در این پیچ تاریخی، می‌تواند بحران را به فرصت تبدیل کند. اگر گشایش سیاسی رخ دهد، بازار می‌تواند به موتور محرک اقتصاد تبدیل شود. در مقابل اگر